

Slovensko združenje
paliativne in hospic oskrbe

Uvod v paliativno oskrbo, 1. del

Maja Ebert Moltara, dr. med.

Dodatna znanja iz paliativne oskrbe
“Korak za korakom”

12.10.2017

*Paliativna oskrba
je aktivna celostna pomoč pacientom vseh
starosti z napredovalo kronično neozdravljivo
boleznijo ter njihovim bližnjim, slednjim tako v
času bolezni kot v procesu žalovanja.*

*Državni program paliativne oskrbe, 2010
(WHO definition of palliative care)*

6 OSNOVNIH VPRAŠANJ:

ZA KOGA?

KAJ?

ZAKAJ?

KDO?

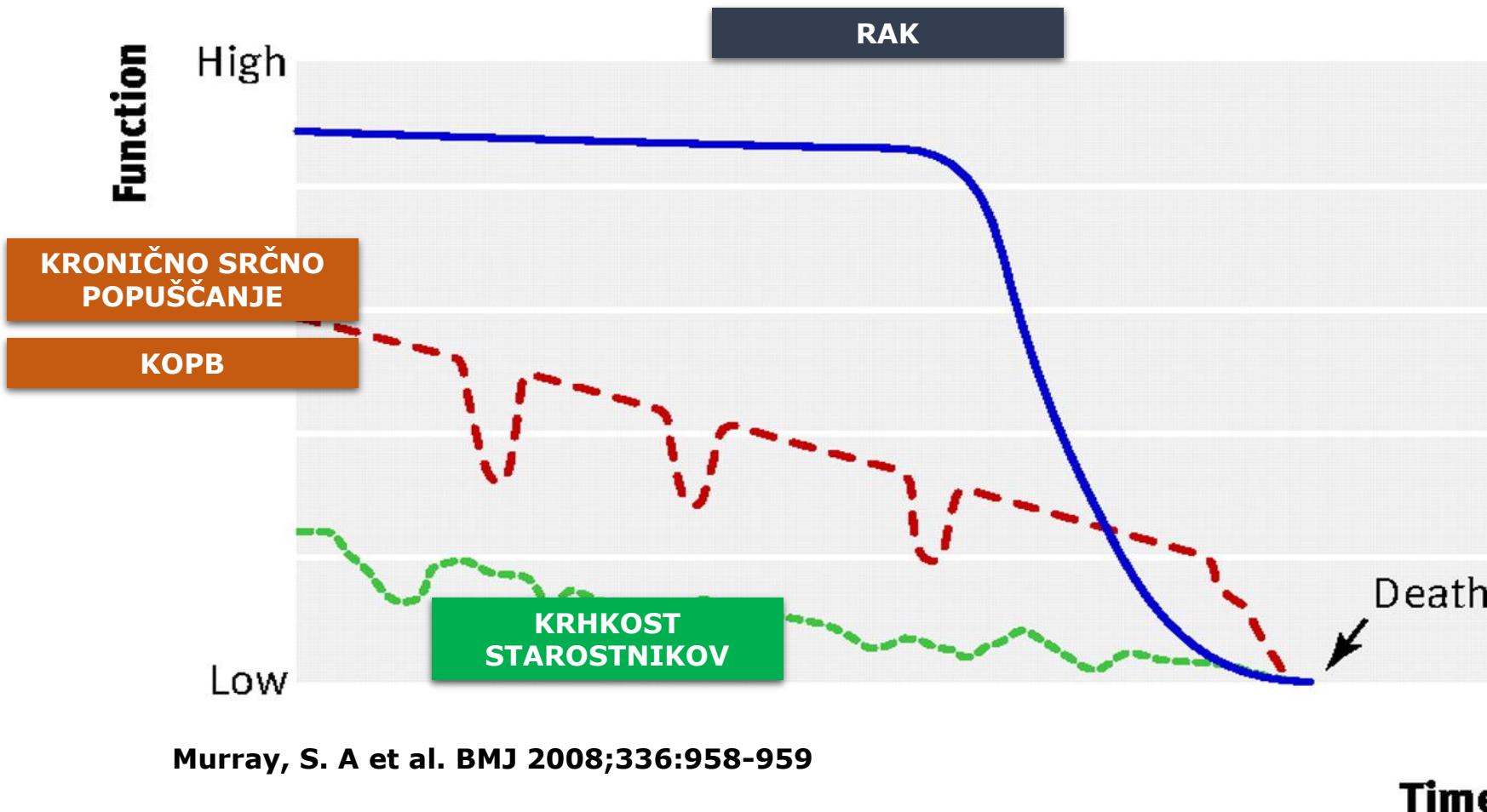
KJE?

KDAJ?

ZA KOGA?

KAJ?

Paliativna oskrba je veja medicine, ki skrbi za
čim večjo kakovost življenja.

- priznava življenje in umiranje kot naraven proces
 - ne pospešuje smrti, niti je ne zavlačuje

**Paliativna oskrba mora biti
celostna in neprekinjena.**

CELOSTNA OBRAVNAVA

CELOSTNA TIMSKA OBRAVNAVA

DOMOVI STAREJŠIH OBČANOV

NEPREKINJENA OBRAVNAVA

REGIONALNE BOLNIŠNICE

**DRUŽINSKI ZDRAVNIK
S PATRONAŽNO SESTRO**

BOLNIK IN DRUŽINA

URGENTNI TIM

MOBILNI TIM

HOSPIČ gibanja

Hospic

TERCIARNI CENTER

Uvod v paliativno oskrbo, 1.del

KDO in KJE?

Vsi zdravstveni delavci skupaj s sodelavci, ki obravnavajo neozdravljivo bolne.

Osnovna paliativna oskrba (80% bolnikov):

se izvaja na vseh ravneh zdravstvenega sistema
(v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, na domu pacienta, pri izvajalcih institucionalnega varstva, nevladnih organizacijah – hospicih...)

Izvajali naj bi jo vsi, ki obravnavajo neozdravljivo bolne.

Specializirana paliativna oskrba (20%):

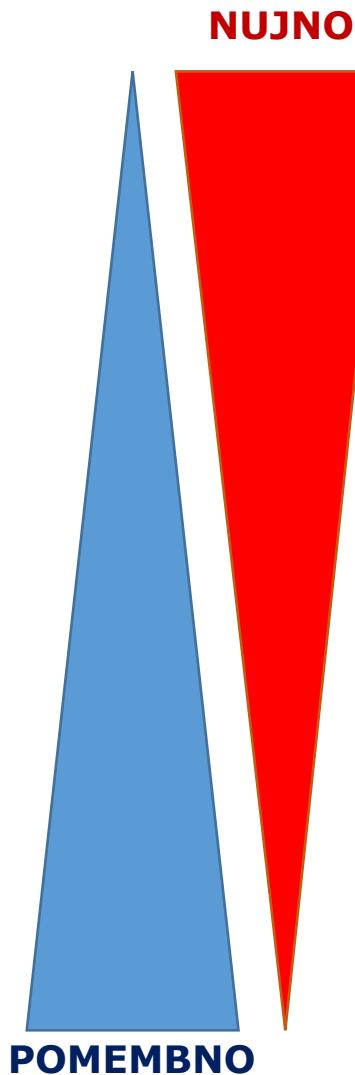
ne nadomešča osnovne PO, temveč jo podpira in dopoljuje glede na specifičnost in kompleksnost ugotovljenih potreb in težav.

Izvajajo jo timi dodatno izobraženi za to delo.

ZAKAJ?

RDEČE

težki TELESNI SIMPTOMI
(bolečina, dispnea, slabost, drugi hudi simptomi)
DELIRIJ
DEPRESIJA (samomorilnost)

ORANŽNO

ZAPRTJE
blažji TELESNI SIMPTOMI (nespečnost, inapetenca,
utrujenost, zaspanost)
ČUSTVENE STISKE: anksioznost, depresija
PREHRANJEVANJE

ZELENO

SOCIALNI STATUS
DRUŽINA, POLOŽAJ BOLNIKA ZNOTRAJ DRUŽINE
FINANLNI STATUS
DUHOVNOST

MODRO

ZAPUŠČINA (duhovno, pravno)
SIMBOLIČNA NESMRTNOST
DOBRO POČUTJE
ISKANJE „ISKRIC“

Uvod v paliativno oskrbo, 1.del

KDAJ?

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Early Palliative Care for Patients with Metastatic Non-Small-Cell Lung Cancer

Jennifer S. Temel, M.D., Joseph A. Greer, Ph.D., Alona Muzikansky, M.A.,
Emily R. Gallagher, R.N., Sonal Admane, M.B., B.S., M.P.H.,
Vicki A. Jackson, M.D., M.P.H., Constance M. Dahlin, A.P.N.,
Craig D. Blinderman, M.D., Juliet Jacobsen, M.D., William F. Pirl, M.D., M.P.H.,
J. Andrew Billings, M.D., and Thomas J. Lynch, M.D.

KDAJ?

ONKOLOGIJA

SPECIFIČNO ZDRAVLJENJE

paliativna
radioterapija

paliativni
operativni
poseg

paliativna
kemoterapija

**SIMPTOMATSKO
ZDRAVLJENJE
(symptomatic
care)**

PODPORNA IN PALIATIVNA OSKRBA

Diagona neozdravljive bolezni

UMIRANJE

ŽALOVANJE

čas

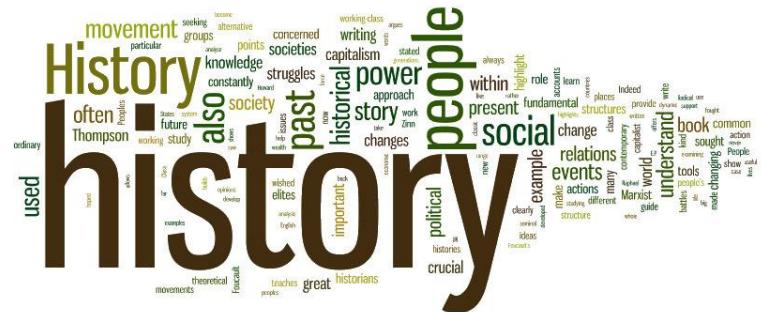
... pri nas imamo
paliativnega
bolnika...

- PALIATIVNI BOLNIK
- ZGODNJA PALIATIVNA OSKRBA
- PODPORNA TERAPIJA
- HOSPIC OSKRBA
- TERMINALNA OSKRBA
- OSKRBA OB KONCU ŽIVLJENJA
- OSKRBA UMIRAJOČEGA
- PALIATIVNI PRISTOP

... a taste of a

v 60-ih

Hospice care

Dame Cicely Saunders, St Christopher's Hospice

v 70-ih

Palliative care

Dr. Balfour Mount
Royal Victoria Hospital

PODPORNO ZDRAVLJENJE

ZGODNJA

PALIATIVNA OSKRBA

HOSPIČ oskrba

SPECIFIČNO ZDRAVLJENJE

brez
dokazane
bolezni

zgodnja
oblika bolezni
(ozdravljiva)

napredovala bolzen
(neozdravljiva)

žalovanje

novejši izraz
definicija slabše
opredeljena
manj stigmatiziran izraz
širok razpon dejavnosti
manjša vloga prostovoljcev

starejši izraz
definicija bolje
opredeljena
bolj stigmatiziran izraz
ožji razpon dejavnosti
večja vloga prostovoljcev

← meseci, leta meseci, leta meseci, leta meseci →

ČAS

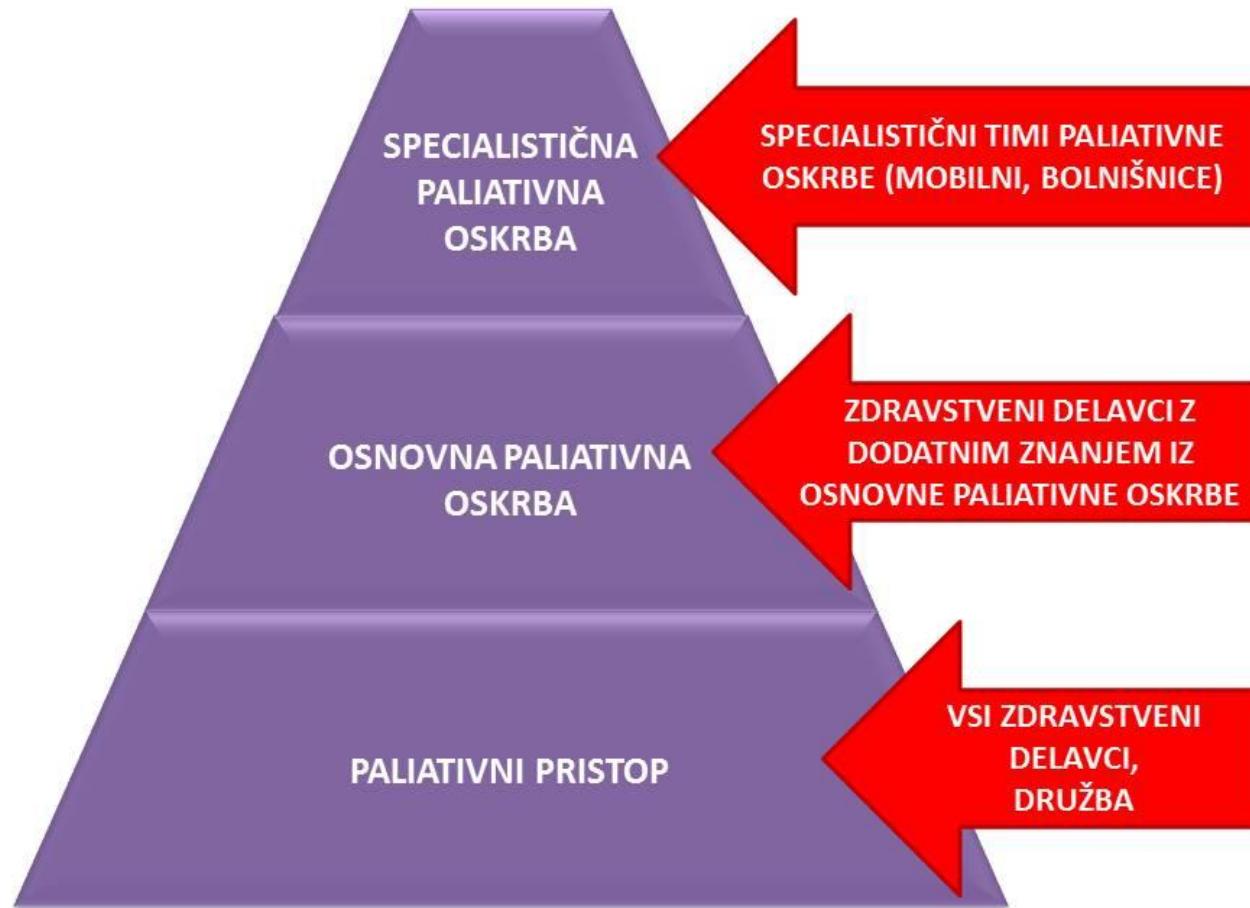
TERMINOLOGIJA

PALIATIVNI BOLNIK	X
(ZGODNJA) PALIATIVNA OSKRBA	✓
PODPORNA TERAPIJA	✓
HOSPIC OSKRBA	✓
OSKRBA UMIRAJOČEGA	✓
TERMINALNA OSKRBA	X

PALIATIVNI PRISTOP

CONCISE REVIEW FOR CLINICIANS

Top 10 Things Palliative Care Clinicians Wished Everyone Knew About Palliative Care

Jacob J. Strand, MD; Mihir M. Kamdar, MD; and Elise C. Carey, MD

Maja Ebert Moltara, dr. med.
Onkološki inštitut Ljubljana
mebert@onko-i.si

Hvala!

Maja Ebert Moltara, dr. med.
Onkološki inštitut Ljubljana
mebert@onko-i.si

